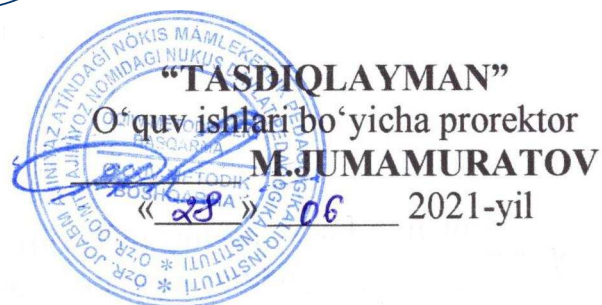

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM
VAZIRLIGI**

**AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

MUTOLAA MADANIYATI VA IFODALI O‘QISH
(3-kurslar uchun)

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar
Ta’lim sohasi: 110000 – Pedagogika
Ta’lim yo’nalishi: 5111200 – O‘zbek tili va adabiyoti

№	Mashg‘ulot turi	Ajratilgan soat	Semestr	
			Y	
1	Ma`ruza	-	-	
2	Seminar	-	-	
3	Amaliy	72	72	
4	Mustaqil ta`lim soati	56	56	
5	Umumiy auditoriya soati	72	72	
6	Umumiy o`quv soati	128	128	

Ishchi fan dasturi O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi 2019- yil 10-oktabrdagi 892 - sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Mutolaa madaniyati va ifodali o‘qish” fani dasturi asosida tayyorlangan.

- Tuzuvchi:** Matyakupov S. Nukus DPI O‘zbek adabiyoti kafedrasida
– dotsenti, filologiya fanlari nomzodi.
- Taqrizchilar:** Tashanov K. – Nukus DPI O‘zbek adabiyoti kafedrasida
dotsenti, filologiya fanlari nomzodi.
Xalmuratov I. – Qoraqalpog‘iston Respublikasi pedagog
xodimlarni qayta tayyorlash va ularning
malakasini oshirish hududiy markazi Tillarni
o‘qitish metodikasi kafedrasida dotsenti, PhD.

Ishchi fan dasturi Turkiy tillar fakulteti kengashining 2021-yil
“28”- may dagi 10 - sonli bayonnoma bilan ma’qullandi.

Fakultet kengashi raisi: B. Davletov

Ishchi fan dasturi O‘zbek adabiyoti kafedrasida majlisida muhokama qilinib,
“26”- may dagi 10 - sonli bayonnoma bilan tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri: S. Matyakupov

Ishchi fan dasturi Nukus davlat pedagogika instituti O‘quv-uslubiy kengashining
2021-yil “28” 06 dagi 11- sonli qarori bilan tasdiqlangan.

1. O'quv fani o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

“Mutolaa madaniyati va ifodali o'qish” fanini o'qitishdan maqsad – talabalarga mutolaa madaniyati va ifodali o'qish san'atining chambarchas bog'liqligini tushuntirish, mutolaa jarayonida ifodali o'qish vositalaridan to'g'ri foydalanish, aruz va barmoq vazni xususiyatlarini farqlash, mustaqil tahlil qilish ko'nikmasini shakllantirish hamda amaliyotda qo'llay olishni o'rgatishdan iborat.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarda nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar hamda mutolaa, qiroatxonlik malakasini shakllantirish vazifasini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi.

Talaba:

– Mutolaa madaniyati talablarini o'zlashtirish, mutolaa jarayonida ifodali o'qish vositalaridan to'g'ri foydalanish, so'z san'atkorlarining ifodali nutq va notiqlik haqidagi fikr-qarashlarini o'rganish kabi *bilim*;

– Mumtoz asarlar matni ustida ishlash, tahlil qilish, aruz va barmoq vazni xususiyatlarini farqlash, nutq madaniyati talablariga amal qilish kabi *ko'nikma*;

– Lirik, epik, dramatik turlarga xos o'qilish usullari, matn ustida ishlash yo'llari, nutqni ta'sirchan, auditoriya e'tiborini tortadigan darajada obrazli tarzda ifoda etish *malakasiga ega bo'lishi lozim*.

2. Amaliy mashg'ulotlar

2- jadval

№	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Dars soatlari
	Y semestr	
1	Mutolaa madaniyati genezisi va tarixiy omillari	2
2	Forobiy, Beruniy, Ibn Sino, Kaykovus asarlarida notiqlik nazariyasi talqini	2
3	Platon va Suqrot asarlarida notiqlik masalasi talqini. Aristotelning “Poetika” va “Ritorika” asarlari	2
4	Husayn Voiz Koshifiy - notiq va axloq targ'ibotchisi	2
5	“Majolis un-nafois” tazkirasidagi Xoja Muayyad Mehnagiy, Mavlono Riyoziy haqida ma'lumotlar	2
6	Mumtoz asarlarda voizlik san'atining ulug'lanishi. “Devoni lug'otit turk”, “Qutadg'u bilig”, “Hibat ul-haqoyiq” asarida so'z ta'rifi, ilm-ma'rifat targ'ibi	2
7	Aruz vaznidagi lirik asarlarni ifodali o'qish. Alisher Navoiyning “Zihi husnung zuhuridin...”, “Shifoi vasl qadrin...” deb boshlanuvchi g'azallarini vaznga solib o'qish	2
8	Bobur va Husayniy g'azaliyoti vazn xususiyatlari, mavzu ko'lami	2
9	“Muhabbatnoma” asaridagi turkona g'azallar tahlili va mutolaasi	2
10	Pahlavon Mahmud va Umar Xayyom ruboiylari mutolaasi	2
11	Mumtoz asarlar matni ustida ishlash usullari. “Hayrat ul-abror” dostoni misolida	2
12	“Farhod va Shirin” dostonidagi qahramon nutqi va dialoglar ustida ishlash	2
13	.Jomiy “Bahoriston” asari mutolaasi va matni ustida ishlash	2
14	Gulxaniy “Zarbulmasal” asaridagi masallarning o'qilish talablari	2
15	Kichik janrlar mutolaasida nomuvofiqlik masalasi. Ruboiy va tuyuq janri misolida	2
16	Barmoq va sarbast she'rlarni ifodali o'qish muammolari	2
17	Yapon shhe'riyatidagi xayku va tankalami mutolaa qilish	2
18	Lirik janrlarda ohang va musiqiylik. Hamid Olimjonning “Oyguil bilan Baxtiyor” ertak-dostonidagi xalqona ritm	2
19	Pushkinning “Yevgeniy Onegin” she'riy romanini mutolaa qilishda ritmning o'mi	2
20	Mirtemirning lirik she'rlarida poetik ohangdorlik	2
21	Abdulla Oripov she'riyatida estetik ta'sir masalasi	2
22	Asliyat va tarjima qiyosi. Rus adibi Sergey Mixalkovning “Xrustalnaya vaza” she'ri misolida	2

23	Dramatik asarlarda ritm va ohang. Maqsud Shayxzodaning “Mirzo Ulug’bek” dramasini o’qish	2
24	Shekspirning “Otello” dramasida ovozni sozlash, opera nutqiga amal qilish	2
25	Epik asarlarda nutq va mutolaa masalasi. O’tkir Hoshimov “Ikki eshik orasi” asari qahramonlari nutqi ustida ishlash	2
26	Mutolaa jarayonida jumla, so’z va nutqning vazifasi. Abdulla Qahhor hikoyalari misolida	2
27	Lev Tolstoy hikoyalardan parchalar o’qish vatahlil qilish	2
28	Mutolaa va ifodali o’qish san’atining teatr va kino san’ati bilan bog’liqligi. Xudoyberdi To’xtaboyev “Sehri qalpoqcha” hamda Ulug’bek Hamdamning “Muvozanat” asari misolida	2
29	Urg’u va pauzaning ifodali o’qishdagi ahamiyati. Erkin Vohidovning “Inson” qasidasi misolida	2
30	Intonatsiya va ohangga notiq tashqi ko’rinishining mosligi. Erkin Vohidovning “Ruhlar isyoni” dostoni misolida	2
31	Ifodali o’qishda ijroning ahamiyati. Muhammad Yusuf she’riyatida qo’shiqchilik an’analari	2
32	O’zbek she’riyatida barmoq va aruz vazni imkoniyatlari. Xurshid Davron va Sirojiddin Sayyid ijodi misolida	2
33	Sonet janri mutolaasida ifodali o’qish vositalaridan to’g’ri foydalanish. Rauf Parfining “U dunyoga, onamga maktub” turkumidagi sonetlari misolida	2
34	Faxriyorning “Sensizlik” turkumiga kirgan sonetlarini ifodali o’qish	2
35	Pirimqul Qodirovning “Yulduzli tunlar” romanida nutq shakllari	2
36	Tog’ay Murod qissalarida ritmning o’ziga xosligi.	2
Y semestr bo’yicha jami		72

Amaliy mashg’ulotlari multimediyalar qurilmalari va boshqa qurilmalar va boshqa texnologiyalar bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o’tiladi. Mashg’ulotlarni olib boorish usullari turli tuman ko’rinishda bo’lsa-da, faol va interfaol metodlar ko’proq qo’llanilishi maqsadga muvofiq. Shuningdek, mashg’ulotlar davomida amaliy vaziyatlar, muomoli topshiriqlar, “Keys-stadi” texnologiyalari o’qituvchi tomonidan beriladi. Ko’rgazmali materiallar va axborot multimediyalar qurilmalari yordamida uzatiladi.

3. Mustaqil talim

3-jadval

№	Mustaqil ta’lim mavzulari	Dars soatlari hajmi
Y semestr		
1	Roviylik san’ati haqida tushuncha	2
2	O’zbek notiqlik san’ati tarixini o’rganish	2
3	Husayn Voiz Koshifiyning “Futuvatnomai sultoniy” asarini o’qish	2
4	Yunonistonda notiqlik san’atining paydo bo’lishi	2
5	Afmada notiqlik san’ati taraqqiyoti	2
6	Ifodali o’qish san’atining taraqqiy etishida “Avesto”ning ahamiyati	2
7	Demosfen notiqlik faoliyatini o’rganishning ahamiyati	2
8	Sitseronning “-Notiq” va “Notiqlar haqida” asari	2
9	Kaykovus “Qobusnoma” asarini o’qib, tahlil qilish	2
10	Barmoq vazni xususida. “Devoni-lug’otit-turk” asaridagi to’rtliklar sharhi	2
11	Alisher Navoiyning “Ayt”, “Sanga” radifli g’azallarini yodlash	2
12	“Xamsa” dostonlarida dialoglarning o’rni. Farhod va Xusrav dialogi	2
13	Navoiy asarlaridagi dialoglar ustida ishlash	2
14	Abdulla Qodiriy “O’tkan kunlar” romani mutolaasi	2

15	Cho'lpon she'rlarini ifodali o'qish	2
16	Urg'u va uning ifodali o'qishdagi ahamiyati. Pauza. Pauza turlari. Intonatsiya. Temp va ritm.	2
17	Lirik asarlarni ifodali vato'g'ri o'qishni o'rganish	2
18	Mashrab, Ogahiy g'azal va ruboiylarini o'qish.	2
19	Usmon Nosiming "Monolog" she'ri ustida ishlash.	2
20	Abdulla Oripovning "O'zbekiston" she'ridagi intonatsiya, urg'u, pauzalar ustida ishlash.	2
21	Nasriy asarlar matni ustida ishlash	2
22	Cho'ponning "Kecha va kunduz" asaridan parcha o'qish	2
23	Hamzaning "Paranj sirlari" dramasini rollarga bo'Tib o'qish	2
24	"Abulfayzxon" tragediyasida fojiviy pafos	2
25	"Kalvak Mahzumning xotira daftaridan" asarida komik-satirik ruh	2
26	"Shum bola" asarida qahramon nutqi.	2
27	Oybekning "Davrim jarohati" poemasini ifodali o'qish. Shukur Xolmirzayev hikoyalarning ritmik muqoyasasi	2
28	Zamonaviy adabiyot o'qituvchisi - o'qish san'ati ustasi	2
	Y semestr bo'yicha jami	56

Mustaqil o'zlashtirilgan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlanadi va uni taqdimoti tashkil qilinadi. Talabalar tomonidan mustaqil ishlar tayyorlanayotganda ular e'tiborini ilg'or xorij tajribasi bilan mamlakatimizda psixologik xizmat, psixokorreksiyada qo'lga kiritilayotgan yutuqlarning asoslarini bog'lash, tahlil etish, o'z fikrlarini hayotiy misollar bilan yoritilishiga yo'naltiriladi.

5. Tavsiya etilayotgan oraliq nazorat savollari

III semestr

1. Aristotelning notiqlik san'ati nazariyotchisi sifatida faoliyatini tushuntiring.
2. Ifodali o'qishda urg'uning qanday ahamiyati bor?
3. Badihago'ylik va baznago'ylik haqida ma'lumot bering.
4. Demosfenning notiqlik faoliyati haqida ma'lumot bering.
5. Temp va ritmning ifodali o'qishda qanday ahamiyati bor.
6. Aruz vaznidagi she'r bilan barmoq vaznidagi she'rlarning o'qilishida qanday tafovutlar mavjud?
7. Tsitseronning notiqlik faoliyati haqida ma'lumot bering.
8. Ifodali o'qish vositalarini tushuntiring.
9. Kohinlar faoliyati haqida tushuntiring.
10. Notiqlik nutqiga qo'yiladigan talablar nimalardan iborat?
11. "Majolis un-nafois" da ma'lumot berilgan notiqlar faoliyati haqida tushuntiring.
12. Halil ibni Ahmad kim?
13. Kaykovus suxandonlik va suhbat odobi haqida qanday fikrlar bildirgan?
14. Aristotel'ning notiqlik faoliyati haqida ma'lumot bering.
15. Hijo va bo'g'in haqida tushuncha bering.
16. Husayn Voiz Koshifiy haqida ma'lumot bering.
17. Mantiqiy (logik) urg'u nima?
18. Logograflar haqida ma'lumot bering.
19. Xoja Muayyan Mehnagiy haqida ma'lumot bering.
20. Notiq oldiga qanday talablar qo'yilgan?
21. Imlo hodisasi nima?
22. Husayn Voiz Koshifiy suhbat odobi haqida qanday fikrlar bildirgan?
23. "Ritorika" asarining notiqlik san'atidagi ahamiyati.

24. She'riy hijo haqida ma'lumot bering.
25. Mavlono Riyoziy haqida ma'lumot bering.
26. "Ritorika" asarining notiqlik san'atidagi ahamiyati.
27. Nutq madaniyati deganda nimani tushunasiz.
28. "Ritorika" asari haqida ma'lumot bering.
29. Pauza nima?
30. XV asrda yashab ijod etgan so'z san'atkorlari, notiqalar haqida qisqacha ma'lumot bering.
31. Badihago'ylik san'atini tushuntiring.
32. Rukn haqida ma'lumot bering.
33. Husayn Voiz Koshifiy qanday asarlar yaratgan?
34. Ifodali o'qish san'ati qachon paydo bo'lgan?
35. "Ilmi balog'a" qanday san'at.
36. Yunonistonda notiqlik san'atining rivojlanib ketishiga nima sabab bo'ldi?
37. Alisher Navoiy so'z san'ati haqida qanday fikrlar bildirgan?
38. Turoq nima? Misollar bilan tushuntiring.
39. Roviylilik san'ati haqida ma'lumot bering.
40. Notiqlik san'ati haqida Yusuf Xos Hojibning qarashlari.
41. "Brut" va "Notiqalar" haqida ma'lumot bering.
42. Yusuf Xos Hojib nutq odobi haqida qanday fikrlar bildirgan.
43. "Ilmi balog'a" haqida ma'lumot bering.
44. Husayn Voiz Koshifiy notiq oldiga qanday talablar qo'yadi.
45. Intonatsiya haqida ma'lumot bering.
46. Turoq va ruknning farqi nimada?
47. Notiqlik san'atining taraqqiyotida "Ritorika" asarining tutgan o'rni.
48. Pauza haqida ma'lumot bering.
49. Hijo, bayt, band haqida ma'lumot bering.
50. She'riy rukn nima?

6. Tavsiya etilayotgan yakuniy nazorat savollari

III semestr

1. Nasriy asarlar mazmun-mohiyatini ochishda ifodali o'qishning ahamiyati.
2. Dramatik asarlarda personajlar nutqi.
3. Mutolaa jarayonida jumla, so'z va nutqning vazifasi
4. Dramada ritm va ohang
5. Epik asarlarda nutq va mutolaa masalasi
6. Ifodali o'qishda pauzaning ahamiyati.
7. Notiqlik san'atining kelib chiqishi va shakllanishi.
8. Mutolaa san'atining teatr va kino san'ati bilan bog'liqligi
9. Teatr va kino san'ati personajlari nutqining deklarativ ifodaga ega bo'lishi shartligi.
10. Kaykovus va uning "Qobusnoma" asarida notiqlik masalalari.
11. Ritorika, mutolaa, zamonaviy adabiyot rivojini ta'minlovchi, o'quvchi va badiiy asar munosabatini mustahkamlovchi vosita ekanligi.
12. Ijtimoiy-siyosiy notiqlik va uning turlari.
13. Mutolaa jarayonida jumla, so'z va tovushning vazifasi bir nechta bosqichlardan iborat ekanligi.
14. Alisher Navoiyning nutq, notiq va notiqlik haqidagi qarashlari
15. Mutolaa jarayonida notiqlikka xos marom, ohang, urg'u, talaffuz va ifodaning muhim retseptiv vazifa bajarishi.
16. Va'z va voizlik haqida.
17. Dramatik asardagi muallif nutqi asosiy ritm va ohang regulyatori vazifasini bajarishi.
18. Ifodali o'qishda yuz ifodasi va harakat
19. Dramatik asarlarda qahramon nutqining o'ziga xos xususiyatlari.

20. Notiqlik mahorati va uning talablari.
21. Notiqlik tarixi va nazariyasining yuzaga kelishi, uni yuzaga keltirgan sharoit, taraqqiyot bosqichlari
22. Lirik janrlar asosida marom va musiqiylik turishi, voiz nutqida ham marom va ohang ishtirokiga alohida e'tibor qaratilishi.
23. Dramatik asarlarda qahramonlarni dialogda monolog va ichki nutq talqinida notiqlik san'atiga xos marom o'zgarishlarining muqarrarligi.
24. Ifodali o'qishda nafas, ovoz va talaffuzning o'rni
25. Ritorika, mutolaa, zamonaviy adabiyot rivojini ta'minlovchi, o'quvchi va badiiy asar munosabatini mustahkamlovchi vosita ekanligi.
26. Pauza va pauza turlari.
27. She'r vaznlariga xos marom nutq materialini semantikasiga bevosita ta'sir etishi.
28. Notiqlik san'atida xalq maqollaridan foydalanish.
29. Improvizatsiyaning notiqlik mahoratidagi o'rni
30. Epideytik notiqlik, sud notiqligi va logograflar.
31. Epik asarlarda nutq va mutolaa masalasi
32. Obraz mohiyatini ochishda va tushunib yetishda jumla, so'z va tovushning zarur retseptiv komponent vazifasini bajarishi
33. Teatr asarlari matnida ritorikaning epidektik, siyosiy va sud notiqligiga doir shakllari muntazam uchrashi.
34. Urg'u va uning turlari.
35. Mutolaa, ritorika va zamonaviy adabiyot
36. Ifodali o'qishda mimika va jestlar.
37. Jumla va so'zning psixologik ta'sir kuchiga ega bo'lishi.
38. Ijtimoiy-maishiy notiqlik va uning ahamiyati
39. Mutolaa hamda voizlikning teatr va kino singari qorishiq san'atlar bilan bevosita bog'liqligi.
40. O'zbek xalq maqollarida nutq odobining aks etishi
41. Aristotel va notiqlik san'ati.
42. Ritor tanlagan mavzuga qarab lirik janrlarga xos tez, sekin, yuqori yoki past ohanglarning o'rin almashinib turishi.
43. Nasriy asarlarni sharhlab o'rganish
44. Notiq shaxsiga qo'yiladigan talablar
45. Lirik janrlarda ohang va musiqiylik
46. O'zbek xalq maqollarida nutq odobining aks etishi.
47. *Dramatik asarlarda muallif va qahramon nutqi*
48. Akademik notiqlikning o'ziga xos sifatleri va turlari.
49. Badiiy o'qish: "Guli" monologini o'qish.
50. Qadimgi Yunonistonda notiqlik san'ati.
51. Diniy notiqlik va uning ahamiyati.
52. Aristotel - notiqlik san'ati nazariyotchisi.
53. O'zbek xalq maqollarida nutq odobining aks etishi.
54. Demosfenning notiqlik faoliyati.
55. Ifodali o'qishda pauzaning ahamiyati.
56. Notiqlik san'atining kelib chiqishi va shakllanishi.
57. Akademik notiqlik va uning turlari.
58. Sitseronning notiqlik faoliyati.
59. Notiq nutqiga qo'yiladigan talablar.
60. Ijtimoiy-siyosiy notiqlik va uning turlari.
61. Sud notiqligida sinogorlar institutining tug'ilishi va ularning vazifasi.
62. Alisher Navoiyning nutq, notiq va notiqlik haqidagi qarashlari
63. Intonatsiya, temp va ritm ifodali o'qishning asosiy vositalari sifatida.
64. Ifodali o'qishda yuz ifodasi va harakat
65. Epideytik notiqlik, sud notiqligi va logograflar.
66. Notiqlik mahorati va uning talablari.

7. Fan bo'yicha talabalar bilimni baholash va nazorat qilish me'zonlari

MUTOLAA MADANIYATI IFODALI O'QISH

FANIDAN TALABALAR BILIMINI BAHOLASH ME'YORLARI

Mazkur baholash dasturi O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirining 2018 yil 9 avgustdagi 19-2018-sonli [buyrug‘i bilan](#) tasdiqlangan “Oliy ta’lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risida”gi Nizomga muvofiq ishlab chiqildi.

Fan bo‘yicha talabalarning bilimiga, ko‘nikma va malakasiga qo‘yiladigan talablar

Talabalar ifodali o‘qish san’ati, nutq texnikasini, mutolaa madaniyati talablarini o‘zlashtirishi, nutq madaniyati tarixini o‘rganishi, G‘arb va Sharqdagi notiqlik san’ati taraqqiyoti haqida ma’lumotga ega bo‘lishi, nutq sifatlarini o‘zlashtirish va shu asosda maqsadga mos tarzda ta’sirchan nutq yaratish va ifodali o‘qiy olish ko‘nikmasini egallashi lozim. Shuningdek,

- notiqlik san’atining taraqqiy etishiga ta’sir etgan omillar va ushbu san’atning asosiy yo‘nalishlari to‘g‘risida bilimlarni egallagan;

- aruz va barmoq vazni xususiyatlarini farqlash, mumtoz asarlarni tahlil qilish ko‘nikmasi shakllangan;

- mutolaa san’atining nazariy masalalariga oid muammolar bo‘yicha yechimlar qabul qilish malakasiga ega bo‘lishi kerak.

Nazorat turlari va shakli

Oraliq nazoratlar soni	2 (ikki) marta
1-oraliq nazorat muddati	ma’ruza mashg‘ulotlari yakunlangach belgilangan kunda
1-oraliq nazorat shakli	o‘tilgan mavzular bo‘yicha 30 savoldan iborat test sinovi
2-oraliq nazorat muddati	amaliy mashg‘ulotlar yakunlangach reyting qaydnomasiga qo‘yiladi
2-oraliq nazorat shakli	amaliy mashg‘ulotlar yakuni, shuningdek, mustaqil ta’lim bo‘yicha bajargan topshiriqlariga qo‘yilgan baholar umumlashtiriladi
Yakuniy nazorat shakli	Og‘zaki. Fan bo‘yicha o‘tilgan mavzular yuzasidan 3 savoldan iborat savollar varianti tuziladi.

TALABALAR BILIMINI BAHOLASHDA QUYIDAGI MEZONLARGA AMAL QILINADI:

1-ORALIQ BAHOLASH.

Oraliq nazoratni test sinovi asosida o‘tkazish mezoni

Baho	Test savollari javob berish natijalari
“5” A’lo	to‘g‘ri javoblar 26-30 oralig‘ida bo‘lsa
“4” Yaxshi	to‘g‘ri javoblar 22-25 oralig‘ida bo‘lsa
“3” Qoniqarli	to‘g‘ri javoblar 17-21 oralig‘ida bo‘lsa
“2” Qoniqarsiz	to‘g‘ri javoblar 17 tadan kam bo‘lsa

Izoh: fanning ma’ruza mashg‘ulotlari yuzasidan tuzilgan 30 savoldan tashkil topgan test test sinovi o‘tkaziladi.

2-ORALIQ BAHOLASH.

ORALIQ NAZORATNI OG‘ZAKI TURDA O‘TKAZISH MEZONI

Baho	Talabalar bilimiga qo‘yiladigan talablar
“5” A’lo	talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qilsa, ijodiy fikrlay olasa, mustaqil mushohada yuritsa, olgan bilimni amalda qo‘llay olsa, fan (mavzu) mohiyatini tushunsa, bilsa, ifodalay olsa, aytib bersa yoki yozma ifoda etolsa hamda fan (mavzu) bo‘yicha

	tasavvurga ega bo'lsa
“4” Yaxshi	talaba mustaqil mushohada yuritsa, olgan bilimini amalda qo'llay olsa, fan (mavzu) mohiyatni tushunsa, bilsa, ifodalay olasa, aytib bersa yoki yozma ifoda etolsa hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega bo'lsa
“3” Qoniqarli	talaba olgan bilimini amalda qo'llay olsa, fan (mavzu) mohiyatni tushunsa, bilsa, ifodalay olsa, aytib berolsa yoki yozma ifoda etolsa hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega bo'lsa
“2” Qoniqarsiz	talaba fan dasturini o'zlashtirmagan bo'lsa, fan (mavzu) mohiyatini tushunmasa hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega bo'lmasa

Izoh: 2-oraliq nazoratda talabalarning amaliy va mutaqil ta'lim mashg'uoltilaridagi faolligi topshiriqlarni bajarishi bo'yicha baholari umumlashtirilgan holda qaydnomaga tushiriladi.

FAN BO'YICHA YAKUNIY OG'ZAKI NAZORATNI BAHOLASH

Baho	Talabalar bilimiga qo'yiladigan talablar
“5” A'lo	talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qilsa, ijodiy fikrlay olasa, mustaqil mushohada yuritsa, olgan bilimini amalda qo'llay olsa, fan (mavzu) mohiyatini tushunsa, bilsa, ifodalay olsa, aytib bersa yoki yozma ifoda etolsa hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega bo'lsa
“4” Yaxshi	talaba mustaqil mushohada yuritsa, olgan bilimini amalda qo'llay olsa, fan (mavzu) mohiyatni tushunsa, bilsa, ifodalay olasa, aytib bersa yoki yozma ifoda etolsa hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega bo'lsa
“3” Qoniqarli	talaba olgan bilimini amalda qo'llay olsa, fan (mavzu) mohiyatni tushunsa, bilsa, ifodalay olsa, aytib berolsa yoki yozma ifoda etolsa hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega bo'lsa
“2” Qoniqarsiz	talaba fan dasturini o'zlashtirmagan bo'lsa, fan (mavzu) mohiyatini tushunmasa hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega bo'lmasa

Izoh: yakuniy nazoratda talabaga 3-savol (mavzu)dan iborat variantlar taqdim etiladi 1-2 savollar nazariy, 3-savol amaliy o'qish ahamiyatga ega bo'ladi. Talabaning savollarga javobi umumlashtirilganda arifmetik usul bilan o'rtacha baho qaydnomaga tushiriladi.

8. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARM dagi shifri	Adabiyotning ARM dagi inventar raqami	ARMdagi soni	ARM imzosi
1	Oripov Q., Obidova M.	Ifodali o'qish.	1996	Elektron		20	
2	Rasulov R., Husanov N., Mo'yudinov Q.	Nutq madaniyati va notiqlik san'ati.	2006	Elektron		20	

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Hojiahmedov A. O‘zbek aruzi lug‘ati. – Toshkent: Sharq, 1998.
2. Fitrat. Aruz haqida. – Toshkent: O‘qituvchi, 1997.
3. Vohidov E. She‘r dunyosi. – Toshkent: Sharq, 2001.
4. Oripov A. Tanlangan asarlar. 4 tomlik. – Toshkent: G‘.G‘ulom nashriyoti, 2001.
5. A‘zamov A. Aruz. – Toshkent: 2006.
6. Umirov H. Adabiyot qoidalari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2002.
7. Boboev T, Boboeva Z. Badiiy san‘atlar. – Toshkent: 1999.

Internet saytlari

1. <http://natlib.uz> –Alisher Navoiy nomidagi O‘zbekiston Milliy kutubxonasi sayti
2. <http://ensiklopediya.uz> – O‘zbekiston Milliy ensiklopediyasi sayti
3. <http://ziyouz.uz> – O‘zbek va jahon adabiyoti portal
4. <http://ziyonet.uz> –O‘zbekiston milliy ta‘lim portali
5. <http://kitob.uz/> - Respublika bolalar kutubxonasi
6. <http://www.kamolot.uz> – “Kamolot” yoshlar ijtimoiy sayti
7. <http://www.infolib.uz> – Respublika Axborot kutubxona markazi
8. <http://referatlar.uz> –Referatlar, testlar, kitoblar va media ta‘lim sayti
9. <http://book.uz> – Elektron adabiyotlar kutubxonasi
10. <http://translate.google.co.uz> – Google –tarjimon sayti
11. <http://arxiv.uz> – Referatlar arxivi
12. <http://txt.uz> – Elektron kutubxona